

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

767

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre l'ampliació dipòsit de seguretat del COTIR de Son Reus, TM Palma (15A/17)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 21 de desembre de 2017,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte està inclòs a l'Annex 1 Grup 11 apartat 11:

Qualsevol modificació o extensió d'un projecte previ a aquest annex, quan la modificació o extensió compleixi, per si mateixa, els possibles llindars establerts en aquest annex.

Ja que a l'Annex 1, Grup 9, apartat 3 s'indica:

Abocadors de residus no perillosos amb una capacitat de tractament superior a 10 t/dia, o capacitat superior a 25.000 t.

1. Antecedents

El Dipòsit de Seguretat (DS) actual s'ubica a la Zona Tractament 1 prevista en el Pla Director Sectorial per a la Gestió dels Residus Urbans de Mallorca (PDSGRUM), en el t.m. de Palma.

L'AIA que es tramita s'inclou dins el procediment de Modificació Substancial de l'Autorització Ambiental Integrada (AAI) del Complex de Tractament Integral de Residus (COTIR) de Son Reus.

El projecte i l'EIA es varen sotmetre al tràmit d'informació pública el mes de desembre de 2016 i, posteriorment, TIRME va comunicar a la Comissió de Medi Ambient que renunciava a la Fase VI de l'ampliació del DS adjuntant còpia de l'escrit de la Consellera de Medi Ambient del Consell de Mallorca de 7/4/2017:

[...] sol·licit a TIRME que comuniqui al Govern la seva renúncia a l'execució de la denominada Fase VI i que sol·liciti a la CMAIB que aquesta fase no quedi inclosa a l'AAI.

...el recreixement de les Fases I a IV, juntament amb una nova Cel·la V, permeten un volum d'abocament addicional de 564.642,44 m³ addicionals que, d'acord amb les previsions del projecte d'abocament actual, permeten 13 anys i 5 mesos més de vida útil, un horitzó temporal d'exploració coherent amb les previsions i determinacions del nou PDS de gestió de residus no perillosos actualment en fase de redacció

2. Descripció del projecte

2.1. Ubicació

El DS es troba en el COTIR de Son Reus ubicat en el predi de Son Reus Vell, en el terme municipal de Palma. S'accedeix per la carretera de Palma a Sóller Ma-11 mitjançant desviament al km 8,2. L'ampliació del DS (ADS) es situa adjacent al DS actual a l'oest.

2.2. Antecedents

El DS és una instal·lació prevista en el PDSGRUM, aprovat mitjançant D 21/2008, de 18 de febrer de 2000 i revisat posteriorment mitjançant Acord del Ple del Consell de Mallorca el 6 de febrer de 2006 (BOIB núm. 35, 09/03/2006), en el qual s'especificava que per als subproductes de la Planta Incineradora amb Recuperació d'energia (PIRE) es disposaria d'un DS per als residus procedents de la depuració de gasos tractats i estabilitzats prèvia addició de cement.

El DS està format per un únic vas, que es ve explotant des de l'any 2003, i que disposa d'AAI com a part del COTIR, des del 23 de maig de 2007 per a la realització de l'activitat de tractament de residus no perillosos (cendres cimentades).

2.3. Descripció general

2.3.1. Situació actual del dipòsit de seguretat

Els residus a dipositar en l'ADS són les cendres cimentades resultants de la depuració de gasos de la planta de valorització energètica (PVE), una vegada tractades amb ciment i aigua.

El DS actual ocupa una superfície de 69.479 m² incloent l'excavació, terraplens perimetrals, basses de lixiviats i d'aigües pluvials, vial perimetral d'accés amb cunetes d'evacuació de pluvials i lixiviats i infraestructures auxiliars.

Les Fases I i II es situen a 12,5 m respecte al terreny natural i es troben totalment impermeabilitzats els talussos dels dics de contenció de les cendres cimentades. Actualment l'abocament es fa a una cel·la sobre les Fases III i IV a cota de terreny a dos tercis de la seva superfície, protegida perimetralment per cavallons d'ecoàrid procedent de la Planta de Tractament d'Escòries (PTE).

2.3.2. Ampliació del dipòsit de seguretat prevista

L'ADS es projecta a la mateixa parcel·la on se situa l'explotació del DS en les Fases I-IV, a una àrea reservada en el PDSGRUM per les instal·lacions de la zona I i classificada com a sòl rústic amb la qualificació de SSGGI.

El projecte d'ampliació de 2016 i l'EIA s'han redactat incloent la Fase VI, a la qual va renunciar posteriorment TIRME per indicació del Consell de Mallorca tal com s'indica en el seu escrit de data (07/04/2017) referent a l'ADS del COTIR de Son Reus.

La superfície total d'ampliació de la Fase V, és de 45.140 m², dels quals 33.177 m² corresponen al vas d'abocament, 3.303 m² a infraestructures auxiliars, 5.175 m² al vial perimetral i vials de les basses i 3.490 m² a les dues noves basses de lixiviats, una de les quals és de regulació.

L'ADS que estarà dividida en dues fases d'abocament, Fase I-IV (1-3) i Fase V (1-10), es desenvoluparà d'acord amb les següents actuacions:

-Explotació de les Fases I-IV des de cota +12,5 m fins a 20,0 m. L'ADS començarà quan l'actual explotació arribi a la cota +12,5 m i es trobin impermeabilitzats tots els talussos de les Fases I-IV fins a dita cota, romanent el segellat de la plataforma de coronació, la qual no s'executarà en cas que el present projecte d'ampliació sigui aprovat. A mesura que es realitzi el rebliment de les Fases I-IV fins al segellat a la cota + 20 m, s'executarà el moviment de terres de la cel·la d'abocament de la Fase V i s'impermeabilitzarà el fons i talussos.

Obres d'excavació del vas d'abocament de la Fase V des de cota -7,5 m fins a +20,0 m i les infraestructures auxiliars necessàries per l'ADS.

-Ampliació segellat Fases I-IV. S'executarà quan s'hagi finalitzat la primera actuació, una vegada comencin a dipositar-se les cendres en el nou vas d'abocament de la Fase V.

-Explotació de vas d'abocament de la Fase V, fins cota terreny superfície i posterior rebliment contra les fases I-IV fins la cota +20,0 m.

-S'executarà el segellat de la Fase V una vegada finalitzada l'etapa anterior, afectat parcialment al talús oest de la zona segellada anteriorment corresponent a les Fases I-IV.

Cal recordar que, des de l'entrada en funcionament de les dues línies d'incineració l'any 1996, anualment es generaven 19.400 m³ de cendres cimentades; l'any 2010 varen entrar en funcionament les altres dues línies d'incineració i el volum de cendres cimentades es va incrementar fins els 42.100 m³.

Així doncs, la vida útil de l'ADS s'estima en uns 13 anys, que compren una producció de residus totals de 14.031 m³ per a l'any 2018 (de l'1 de setembre endavant) i durant els anys 2019 fins al 2031 de 42.100 m³/any. L'1 de setembre de 2018 correspon a la data de finalització de vida útil de les actuals instal·lacions. El volum total brut de l'ADS s'estima en 662.355 m³, per una capacitat neta total de 564.642 m³ corresponent a 792.630,9 t de cendres cimentades

A més s'executaran les següents infraestructures:

-Vial perimetral a l'ADS de dos carrils de 3,5 m d'amplada sense vorals amb secció transversal del vial d'un 2% de pendent cap al vas exterior d'abocament, de recollida d'aigües que seran considerades com a brutes.

-Dues noves basses de lixiviats. Els lixiviats seran reconduïts a la bassa de recollida de lixiviats projectada (8.390 m³) i la bassa existent (5.500 m³) els qual estan comunicats mitjançant sistemes de bombeig amb canonada de PEAD (Polietilè d'alta densitat).

A més es preveu una tercera bassa de lixiviats, de regulació (4.435 m³) connectada a les anteriors, per situacions de funcionament de les instal·lacions distintes a les normals que suposin una capacitat addicional d'emmagatzematge.

Funcions basses de lixiviats: recollida de lixiviats procedents del fons del dipòsit, recollida d'aigua de percolació caiguda sobre el dipòsit en cas de pluges fortes i emmagatzematge de lixiviats generats i regulació de l'alimentació de PTE (Planta de Tractament d'Escòries).

-Infraestructures d'evacuació d'aigües pluvials i lixiviats.

L'evacuació es realitza mitjançant escorrentia superficial fins arribar als canals destinats a l'evacuació, separant les aigües lixiviades de les pluvials i reconduïdes temporalment a la bassa corresponent d'emmagatzematge temporal.

-Moviment de terres. Per a l'execució del vas d'abocament de la cel·la corresponent a la Fase V es calcula un volum de desmunt de 202.501 m³.

-Impermeabilització del vas d'abocament Fase V. La impermeabilització es millorarà respecte als requeriments del PDSGRUM i estarà dissenyat en quatre nivells de protecció.

-Xarxa de drenatge de lixiviats (xarxa de control i de seguretat) del vas d'abocament de la Fase V, d'1,5% de pendent mínima.

-Sistema de bombeig de lixiviats del vas d'abocament de la Fase V fins a la bassa mitjançant canonades de PEAD

-Instal·lació elèctrica de BT. L'ampliació de la instal·lació s'alimentarà a partir d'una línia que deriva de la caseta de maniobra de bombeig de lixiviats de les cel·les I i II. Des de la caseta partirà una línia de derivació cap a la caseta de bombeig de lixiviats de la cel·la V. Des de la caseta de bombeig de la cel·la V partirà la línia d'enllumenat del nou vial.

-Enllumenat exterior, en compliment amb la Llei 3/2005 de protecció del medi nocturn de les Illes Balears i requisits de l'ITC EA-02 corresponent als nivells d'il·luminació amb classificació de vies, per una lluminària obtinguda de 77 W de potència elèctrica s'instal·laran 36 làmpades LED en bàculs de 10 m d'alçada.

A més, es preveu una revegetació amb hidrosembra protegint les llavors amb aplicació d'una capa de mulch i posterior abonament amb compost procedent de la Planta de Compostatge de TIRME. S'utilitzaran espècies herbàcies i arbustives (lleguminoses i gramínies), es recomana una densitat final de plantació de 1-2 plantes/m².

2.4. Ús de recursos

2.4.1. Matèries primes i auxiliars utilitzats pel desenvolupament de l'ampliació de l'activitat

El residu produït en la PIRE i APIRE del COTIR de Son Reus (cendres), qualificat com a no perillós serà sotmès al sistema de estabilització mitjançant cimentació resultant en un residu estabilitzat/solidificat, que serà eliminat en el DS de la zona 1 de Son Reus, d'acord a la AAI de la instal·lació existent.

Els dies de contenció de les cendres cimentades i les rampes d'accés als vasos d'abocament del DS s'executaran mitjançant ecoàrid (residu no perillós LER 19.01.12) procedent del tractament d'escòries en la PTE obtingudes en la PIRE i APIRE.

S'estima un consum de gasoil de 100.000 l/any per la maquinària mòbil que realitza l'exploració del DS i un consum de potència elèctrica per l'ampliació del dipòsit de 3.425 kWh/any.

La gestió d'aigües generades pel COTIR (pluvials i lixiviats) persegueix aconseguir l'abocament zero.

2.5. Emissions a l'atmosfera

Durant la fase de construcció es generaran emissions de partícules puntuals per la maquinària que realitzarà els moviments de terra necessari per a conformar els vasos d'abocament. El focus d'emissió previst en l'ADS es defineix com una emissió difusa, de les mateixes característiques a l'existent en l'actual explotació del DS, que es deuen a l'abocament de les cendres cimentades en el DS actual i l'execució de dies de tancament i pistes transitables amb ecoàrid.

D'acord a l'annex del RD 100/2011, de 28 de gener, pel qual s'actualitza el catàleg d'activitats potencialment contaminants de l'atmosfera, el focus d'emissió correspon a l'activitat d'abocador de seguretat de cendres cimentades, codi APCA 09040102, grup B.

L'actual mètode d'explotació i rebliment de les cel·les està aprovat en l'AAI del COTIR de Son Reus, consistent en l'abocament de pasta dins l'abocador per al seu enduriment, que constitueix la principal mesura preventiva per evitar les emissions difuses de pols.

2.6. Renous

En l'ADS es preveu l'ús de la mateixa maquinària (només mòbil) i freqüència que en l'actual dipòsit de seguretat, i per tant, els nivells de renou prevists és similar a l'actual.

Un estudi acústic annexonat a l'EIA corrobora que una vegada aplicades les mesures correctores oportunes s'estima que l'activitat compleix amb el model d'ordenança municipal reguladora de renous i vibracions del 17 de desembre de 2012.

2.7. Generació de residus

En l'ADS no es preveu, al igual que en l'actualitat la generació de residus derivades de la maquinària utilitzada en l'execució d'obres, donat que el seu manteniment i gestió es farà en les instal·lacions destinades en l'AAI vigent del COTIR de Son Reus.

3. Ubicació i elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

D'acord a l'annex XIV d'ordenació urbanística del PDSGRUM (2006) l'àrea objecte del present informe correspon a la Zona de tractament 1 i es classifica com a Sòl Rústic amb qualificació de Sistema General d'Infraestructures (SSGGI).

Segons la cartografia de l'IDEIB l'ADS s'ubica a la parcel·la 17 del polígon 22 de Palma, limitant al nord-oest amb la via del tren de Sóller, torrent de Bunyola i zona d'influència del Dipòsit la Font de Mestre Pere, al nord-est amb la planta de tractament d'escòries (PTE) i nord-est amb la PIRE i instal·lacions d'EMAYA. Està afectat per vulnerabilitat de contaminació d'aqüífers moderada i dins perímetres de restriccions moderades d'un pou d'abastiment urbà (CAS_676_Vigent A_S_5123).

La part oest de la parcel·la es troba al límit del BIC Font de Mestre Pere.

L'ADS es troba dins un entorn periurbà gairebé antropitzat alternat amb sòl ocupat per terres d'arbrat i secà.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1. Fase d'informació pública i de consultes

La documentació consistent el projecte de modificació substancial de l'AAI del COTIR (2016), l'EIA (setembre de 2016) i EIP (setembre de 2016), d'acord amb el que disposa l'article 15 del RD 815/2013, de 19 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament d'emissions industrials i de desenvolupament de la Llei 16/2002, d'1 de juliol d'IPPC i l'article 36 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, van ser sotmesos durant un termini de trenta dies hàbils a informació pública mitjançant publicació al BOIB núm. 147 de 22/11/2016 i a la seu electrònica de la CMAIB (<http://cmaib.caib.es>), sense havent-se presentat cap al·legació.

4.2. Consultes a les administracions públiques

Durant el tràmit d'informació pública s'ha consultat a les administracions afectades i s'han rebut les següents respostes:

-Informe de la Secció de Contaminació Atmosfèrica (01/12/2016) on es conclou el següent:

[...] 1. L'abocador de cendres cimentades situat a Son Reus i gestionat per TIRME SA està inclòs dins l'àmbit de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera i de l'annex del Reial Decret 100/2011, de 28 de gener, pel qual s'actualitza el catàleg d'activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera i s'estableixen les disposicions bàsiques per a la seva aplicació, amb el codi 09040102 (Gestió de residus. Abocador de residus industrials o no perillosos, de residus biodegradables, així com abocadors no inclosos en l'epígraf anterior) com APCA del grup B.

2. La informació aportada per part del titular de la instal·lació és correcta i suficient per poder efectuar una estimació de l'impacte ambiental produït en matèria de contaminació atmosfèrica. Es consideren correctes les mesures descrites per part del titular, que s'han d'implantar durant tota la fase d'obres.

3. La instal·lació està inclosa dins l'àmbit d'aplicació de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i controls integrats de la contaminació. Les actuacions descrites per part del titular es consideren una modificació substancial de la instal·lació i com a tal requereix del tràmit administratiu corresponent. Els condicionants en relació a les emissions atmosfèriques s'inclouran en la corresponent modificació substancial d'AAI.

-Informe del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics (17/01/2017):

[...] Por tot l'anterior, respecte a les competències en matèria d'aigües:

S'informa favorablement el projecte i l'estudi d'impacte ambiental de l'ampliació del dipòsit de seguretat del COTIR de Son Reus.

-Informe del Departament d'Ecologia, Agricultura i Benestar Animal (12/12/2016) de l'Ajuntament de Palma:

S'informa favorablement la informació rebuda respecte a la modificació substancial del dipòsit de seguretat de Son Reus, condicionat al

compliment del següents punts:

Es suposa que tota la maquinària i vehicles que operin, tant en la fase de construcció com en la fase de funcionament, usaran un dipòsit de combustible intern i faran els repostatges dins el perímetre de la instal·lació de TIRME SA. S'ha de suposar que aquesta instal·lació de repostatge estarà controlada per l'AAI. En tot cas, en el document que inclou l'EIA no s'ha trobat enlloc una referència a aquesta instal·lació, ni al seu control. I entenem que s'hauria d'incloure en l'AIA.

Malgrat s'ha trobat informació referent als manteniments dels vehicles i els residus generats en aquest procés, no s'ha trobat enlloc cap referència a unes possibles condicions anormals de funcionament dels vehicles (abocament incontrolat al terreny del dipòsit d'un vehicle, per exemple) i com aquesta situació està prevista que es podria solucionar en el cas que es donés: descontaminació del sòl i dels residus generats.

Continuant amb la gestió de residus, quan es parla de la gestió de materials d'excavació es cita literalment: "Las tierras sobrantes serán transportadas hasta cantera o lugar de reutilización con un recorrido máximo de 50 km". Pensem que s'hauria d'incloure un detall dels punts a on es transportaran aquestes terres sobrants i de la distància en cada cas, des de la instal·lació de TIRME SA.

Pel que fa a residus, es troba a faltar un punt en el qual s'incloguin els residus que es podrien generar en condicions d'anormal funcionament i de quina manera es gestionarien. Creiem que aquest situació no s'ha tingut en compte.

Per altra banda, pel que fa a la periodicitat d'anàlisi i control de les aigües subterrànies si bé l'AAI contempla els períodes que es citen en l'informe d'AAI, recomanem que aquest períodes quedin reduïts a 3 mesos en lloc de 6, en el cas de dioxines i furans i d'un mes para la resta de paràmetres, en lloc de 3.

Pel que fa al procés de depuració i neteja dels lixiviats, es menciona que s'han de sotmetre a un procediment d'osmosi inversa, però no es menciona enlloc quin tractament rebran els llots que en aquest procediment es generen, ni tampoc a on s'abocaran, tenint en compte que aquests llots tenen una alta concentració de metalls pesants. S'hauria d'aclarir aquest punt.

Relacionat amb el tema de les aigües subterrànies, i si bé, en el document de control d'emissions a l'atmosfera es menciona en l'apartat de mesures relatives a condicions d'explotació en situacions anormals, la possibilitat d'una perforació o ruptura del material d'impermeabilització de la bassa de lixiviats, entenem que aquest punt no queda controlat en l'EIA. Per tant, considerem que s'hauria de millorar aquest control.

Finalment, pel que fa a renous, només aclarir que l'ordenança municipal del renou i les vibracions va entrar en vigor el 10 de gener de 2014. I que, per tant, des d'aquesta data és la legislació vigent per efectuar mesuraments de renous en el terme municipal de Palma. També remarcar que l'esmentada ordenança han modificat els períodes de mesurament establerts en el RD 1367/2007, de 19 d'octubre i que desenvolupa en determinants aspectes la Llei estatal de Renou 37/2003, de 17 de novembre. Per tant, els períodes de mesurament que s'han de considerar són: període dia entre 8:00 i les 20:00 hores, període horabaixa entre 20:00 i les 23:00 i període de nit entre les 23:00 i les 8:00 hores del dia següent.

-Informe favorable del Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca (23/05/2017):

[...] Conclusions

Atès la necessitat d'una ampliació de DS, la idoneïtat de la ubicació escollida i la solució tècnica projectada, s'informa favorablement la modificació substancial de l'AAI del COTIR de Son Reus consistent en l'ampliació del dipòsit de seguretat i concretament, en l'augment de la cota de coronació de les Fases I a IV de +12,5 m fins a 20,0 m, la construcció d'una nova cel·la (Cel·la V) i la implantació de les instal·lacions auxiliars necessàries.

Tota ampliació de l'abocador per allotjar les cendres cementades fins que conclou el període de concessió administrativa de la planta incineradora de Son Reus, haurà de ser sol·licitada a la Conselleria competent en matèria de medi Ambient, acompanyada d'una aprovació explícita per part del Consell de Mallorca"

Pel que fa a la Fase VI, tant per la planimetria de les Normes Complementàries i Subsidiàries de Planejament derivades del Pla Director Sectorial per a la Gestió de Residus Sòlids Urbans de la Illa de Mallorca (BOIB núm. 76 de 22/05/2007), com per la pròpia necessitat del servei, s'informa favorablement la renúncia de TIRME SA a l'execució de la mateixa.

-De l'informe del Servei de Residus i Sòls Contaminats (25/08/2017) cal assenyalar:

[...] Consideracions tècniques

Un cop revisat el "proyecto básico para la tramitación de autorización administrativa de modificación sustancial de la ampliación de depósito de seguridad del COTIR de Son Reus (Palma de Mallorca)" redactat per l'empresa GRUPOTEC es considera que no conté el contingut mínim que estableix l'article 8 del Reial decret 1481/2001. Atès que la modificació inclou la generació de tota una nova zona d'eliminació

amb la construcció d'un seguit d'infraestructures (canaletes, basses,...) es considera necessari la presentació d'aquesta informació per a poder valorar la idoneïtat de la proposta i establir els condicionants per a la fase de construcció, explotació i segellat de la nova zona.

L'autorització de la zona d'eliminació haurà d'incloure la partida necessari per a portar a terme el segellat de les diferents parts de l'abocador i el seu manteniment post clausura. Per tal de poder establir aquestes quantitats es considera necessari que el projecte inclogui aquestes partides i poder així valorar la seva idoneïtat.

El propi projecte inclou referències a la tramitació d'una modificació no substancial de l'AAI per a la instal·lació d'una depuradora de lixiviats procedents de l'abocador per a seva reutilització a diferents cicles de la planta incineradora. El Servei de Residus i Sòls Contaminats no té constància de la documentació sobre aquesta tramitació, però es considera una infraestructura importat en el funcionament de l'abocador, en especial per les basses de lixiviats; per aquest motiu és necessari que aquesta modificació sigui inclosa al projecte d'ampliació i poder realitzar la valoració conjunta de tots els elements que constituïran la nova zona d'explotació.

Al llarg del projecte es comenta la necessitat de realitzar un seguit de infraestructures (basses de lixiviats, canaletes,...) per aquest motiu es considera necessari que es presenti el càlcul justificatiu d'aquestes infraestructures pel que respecte a dimensionament i els períodes de retorn emprats pels dimensionaments.

El projecte bàsic presentat exposa un sistema d'explotació de futures cel·les. Per la descripció realitzada al document, aquest sistema d'explotació suposarà un efecte d'unes cel·les sobre les altres, per aquest motiu es considera necessari la presentació d'una seqüenciació del pla d'explotació de l'abocador per cel·la i de forma conjunta.

Al projecte bàsic es descriu que les subcel·les dins la cel·la en explotació es realitzaran amb "ecograva", es considera que la "ecograva" té la consideració de residu i per tant és necessari que es presenti una caracterització física de la "ecograva", una descripció del seu origen i una analítica de lixiviació amb el requeriments establerts al procediment d'acceptació de residus a abocador per aquest tipus de residu i les quantitats estimades que es pretén dipositar dins l'abocador. El procediment per la caracterització del residu que es troba descrit als annexos del RD 1481/2001.

Conclusions

Per informar sobre la modificació substancial de per a l'ampliació del dipòsit de seguretat es sol·licita que es presenti un projecte que inclogui tota la informació requerida a l'apartat de consideracions tècniques.

-Informe de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca (03/11/2017) conclou el següent:

[...] A la vista de la documentació tramesa, que inclou EIP (setembre de 2016) i EIP (setembre 2017), s'informa que el projecte d'ampliació del Dipòsit de Seguretat del COTIR de Son Reus, és compatible amb el desenvolupament de l'AIP II Entorns de Son Reus, sempre que es compleixin les condicions següents:

- No es pot desenvolupar la Fase VI del projecte.
- Cal que la introducció de mesures de correcció paisatgística mitjançant la revegetació dels talussos es produeixi de forma simultània a l'execució del projecte d'ampliació del DS, en la mesura en que sigui tècnicament viable.
- En relació a l'annex del PDSGRUM, caldrà modificar el gruix de la capa de cobertura del sistema d'impermeabilització que ha d'estar construïda en tota la seva superfície exterior (i de dalt a baix) per 1 m de terra vegetal i no per una capa de 70 cm, repoblant la capa de terra vegetal amb espècies arbustives i herbàcies, tan bon punt com s'arribi a les superfícies definitives.
- Per aconseguir una millor integració paisatgística, i sempre que tècnicament sigui possible, cal que les casetes de control i impulsió a les basses de lixiviats, es situïn a nivell de terreny natural o en una posició on resultin menys visibles.
- Respecte a les mesures d'adequació ambiental, s'hi utilitzaran preferentment, espècies vegetals autòctones amb baix consum d'aigua i sistemes de rec de baix consum que s'adequin al paisatge agrari existent o al proposat en aquesta zona pel pla estratègic d'ordenació a l'àmbit de Son Reus.
- Pel que fa a les determinacions ambientals, el projecte haurà de preveure les mesures compensatòries indicades expressament a l'article 4 de les Normes Complementàries i Subsidiàries de Planejament, fent la reposició dels arbres que siguin llevats del seu lloc, si escau, a un altre espai que serveixi per a la reducció d'impacte paisatgístic com a conseqüència de l'ampliació de l'actual instal·lació.

5. Integració de l'avaluació

5.1. Alternatives

Segons l'EIA de setembre de 2016 aportat s'han considerat les següents opcions en l'estudi d'alternatives pel que fa a la ubicació de l'abocador:

-Alternativa 0 de no desenvolupament del projecte, realitzant el segellat definitiu del DS una vegada es completi el rebliment de les Fases I, II, III i IV fins a +12,5 m respecte a la rasant. Aquesta alternativa implicaria la paralització del servei públic en agost de 2018 i la necessitat de cercar un nou emplaçament per a l'eliminació de les cendres cementades procedents de la depuració de gasos de la PIRE i APIRE.

-Alternativa 1 d'ampliació de tota la superfície disponible es descarta donat que representaria el desviament de quatre línies aèries d'alta tensió (dues de 220 kV i dues de 66 kV) que es troben a la parcel·la amb el conseqüent sobrecost. Tampoc es podria realitzar l'ampliació total de la superfície reservada en el PDSGRUM per l'afecció la línia del tren de Sóller i per l'àrea d'ocupació de la pantalla verda del PDS.

-Alternativa 2 seleccionada la superfície total de l'ampliació serà de 45.140 m² (una vegada descartada la Fase VI) adjacent a l'actual DS, emmarcada en la zona 1 del PDSGRUM, sense les anteriors afeccions. La seva ubicació ve fixada prèviament per l'anterior Pla. Les principals condicions de disseny essent:

- +Definició de la cota d'excavació i alçada de rebliment per obtenir màxima la capacitat tècnicament viable segons la previsió d'entrades de cendres cementades establerta en l'actual AAI.
- +Impermeabilització per prevenir la contaminació del sòl de les aigües superficials i subterrànies, d'acord a la normativa vigent.

5.2. Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

Durant la fase de construcció els principals impactes se deriven de les següents accions: desbrossament i eliminació de coberta vegetal i arbrat, moviments de terra per al condicionament del terreny i excavació de cel·les d'abocament, ús de maquinària i camions traslladant material d'excavació (amb la conseqüent generació de renous, vibracions, gases i pols), acopi temporal de materials, xarxa de drenatge d'escorrentia superficial d'aigües pluvials (alteració drenatge), impermeabilització del terreny (alteració hidrològica), construcció d'instal·lacions auxiliars, etc.

Durant la fase d'explotació: moviment de vehicles en els vials d'accés i durant el transport i abocament de cendres al dipòsit i arrossegament per part del vent del material particulat (generant renous, gases, vibracions i pols), xarxa de drenatge d'escorrentia superficial d'aigües pluvials (alteració drenatge), recobriments i segellament parcial del DS amb ecoàrid, gestió de lixiviats, entre altres.

Fase de seguiment postclausura: accions previstes que inclouen control analític dels lixiviats, d'aigües subterrànies, de manteniment drenatge d'aigües superficials, control d'aigües subterrànies, control del sistema de segellat i manteniment de la revegetació i de l'erosió i dels moviments del DS.

En relació a les mesures protectores, correctores i compensatòries previstes per als impactes derivats de l'obra d'ADS es faran, entre altres, les següents actuacions:

- Els sòls vegetals s'usaran com a recobriments.
- Reposició dels garrovers i ametlers talats com a conseqüència de l'ADS a un altre lloc com a mesura compensatòria, encara que no s'especifica el lloc en qüestió.
- Els materials extrets de l'excavació seran seleccionats i utilitzats en els rebliments en cas necessari, en quant a les terres sobrants seran transportades a pedreres o lloc de reutilització.
- Mesures adoptades contra la possible contaminació de l'aigua superficial i subterrània: instal·lació del sistema d'impermeabilització i de drenatge, canalització d'aigües d'escorrentia i evacuació, canalització de lixiviats, segellat dels vasos d'abocament i restauració i revegetació de l'àrea afectada.

Les obres d'ADS es realitzaran annexes a l'actual DS a una zona classificada com a SSGI amb fort pressió antròpica i elevat grau d'urbanització. No obstant això, des del punt de vista paisatgístic es produiran alteracions en la morfologia del terreny donat l'increment de l'alçada del terraplè de 12,5 m a 20,0 m així com l'augment de la superfície de l'abocador en unes 4'5 ha.

Es pretén la recuperació del paisatge durant la fase de restauració mitjançant la revegetació prevista en fases.

En relació a la contaminació atmosfèrica l'abocament de les cendres cementades en forma de pasta dins l'ADS constitueix la millor mesura preventiva per evitar les emissions difuses. La humidificació dels vials perimetrals d'accés i acopis temporals així com la limitació dels vehicles i maquinària a 20 km/h de velocitat evitaran l'increment d'emissió de pols durant les fases d'excavació i explotació.

6. Consideracions tècniques addicionals

Respecte dels informes emesos per les administracions afectades durant el tràmit d'informació pública, consta a l'expedient un informe del Servei de Residus i Sòls Contaminats de 25 d'agost de 2017 on s'indica que, per poder informar, requereixen de documentació addicional; amb la finalitat de no aturar l'expedient d'AIA la senyora Dameto va contactar amb el tècnic del Servei de Residus el qual li va comentar que la documentació addicional sol·licitada anava encaminada a la redacció de l'informe que s'inclourà dins la Modificació de l'AAI.

En referència a l'impacte paisatgístic, a la documentació aportada s'inclou un primer Estudi d'Incidència Paisatgística (EIP) de setembre de 2016, d'acord amb allò establert a l'article 17.5 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears. Aquest estudi paisatgístic del projecte d'ampliació del DS conclou que s'ha procedit a justificar l'adequació del projecte a cadascun dels objectius, principis rectors, directrius d'ordenació, determinacions particulars i mesures d'adequació ambiental, de la fitxa de l'AIP II Entorn de Son Reus del PTM. Per altra banda, s'afirma que l'impacte paisatgístic del projecte és baix basat en que la qualitat paisatgística de l'entorn també és baixa (àmbit transformat, sense usos naturals ni rústics i amb poca singularitat) i que en la fase de segellament i revegetació es produirà una recuperació del paisatge. Respecte a la fragilitat paisatgística s'indica que el projecte pot ser visible des de part del seu entorn, a distàncies inferiors a l'àmbit d'estudi considerat de 1,2 km, encara que l'existència d'infraestructures (Son Reus, Ses Veles, Can Canut) ja suposa un important impacte visual.

Posteriorment, es requereix informació addicional per part de la CMAIB en relació si l'increment de l'alçada de 7,5 m en la superfície ocupada per l'abocador actual a més de la Fase V a ampliar, corresponent a la modificació del projecte d'ampliació del DS, pot tenir repercussions en la qualitat del paisatge, es demana un estudi comparatiu paisatgístic de simulació visual.

Responent a l'anterior requeriment s'aporta la documentació EIP de setembre de 2017, en el qual s'augmenta l'àmbit d'estudi agafant un radi de 3 km, des del centre de la superfície d'actuació, en lloc de 1,2 km del primer EIP de 2016, amb la qual cosa es millora en control de les conques visuals. En aquest segon document es conclou que analitzades les conques visuals des dels 11 diferents punts de vista estàtics (urbanitzacions i assentament en sòl rústic i dinàmics (ctra. i ferrocarril de Sóller)) es determina que no hi ha una visibilitat real des dels punts de vista estàtics per la presència de cultius agrícoles de secà, i en el cas dels dinàmics que estan per damunt d'aquests arbres l'impacte és molt baix per tractar-se d'un increment de volum localitzat en un entorn de les mateixes característiques, essent en aquest cas menor des de la C-711 en relació al tren de Sóller degut a la distància.

7. Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del Projecte d'ampliació de Dipòsit de Seguretat (DS) del COTIR de Son Reus, TM de Palma, promogut per TIRME SA, donat que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures preventives previstes a l'EIA (setembre de 2016), el projecte bàsic (setembre de 2016), i EIP (setembre 2016 i 2017), a més dels següents condicionants:

I.A fi de no condicionar la revisió del Pla Director Sectorial per a la Gestió de Residus Sòlids Urbans de l'illa de Mallorca (PDSGRUM), en tramitació, i que s'ha d'aprovar el 2018: en la mesura que sigui tècnicament possible, tan bon punt com s'hagi habilitat la cel·la V, s'interromprà el recreixement de les fases I a IV, i es procedirà al dipòsit en la cel·la V fins igualar l'alçada que s'hagués assolit a les fases I a IV; la revisió del PDSGRUM fixarà l'altura màxima del dipòsit de cendres, prèvia avaluació d'alternatives d'altura.

Així mateix, la revisió del PDSGRUM haurà d'incloure un estudi d'alternatives d'ubicació. En concret, respecte de la zona 1 del PDSGRUM, avaluarà la idoneïtat dels espais previstos en les Normes complementàries i Subsidiàries del Planejament actual, la possibilitat del desviament de les quatre línies aèries d'alta tensió que es troben a la parcel·la i eventuais modificacions en la pantalla verda. Per altra banda, ha de preveure alternatives que afavoreixin la reducció de la generació de les cendres cimentades i, per tant, l'increment de la vida útil del DS.

Entre tant no s'aprovi la revisió del PDSGRUM no s'autoritzarà la importació de residus de fora de les Illes Balears quan les cendres resultants dels quals s'hagin de dipositar en les cel·les objecte de la present avaluació.

II.I, en tot cas:

- 1.No es pot desenvolupar la Fase VI del projecte ubicada devora l'actual planta de tractament d'escòries.
- 2.La capa de terra vegetal que cobrirà el DS no serà inferior a la prevista en el PDSGRUM vigent en el moment del segellat.
- 3.La introducció de mesures de correcció paisatgística, mitjançant la revegetació dels talussos, s'ha de realitzar de forma simultània a l'execució del projecte d'ampliació del DS, en la mesura en que sigui tècnicament viable.
- 4.Respecte a les mesures d'adequació ambiental, s'hi utilitzaran espècies vegetals (herbàcies i arbustives) autòctones amb baix consum d'aigua i sistemes de rec de baix consum que s'adequin al paisatge agrari existent o al proposat en aquesta zona pel pla estratègic d'ordenació a l'àmbit de Son Reus.
- 5.Pel que fa a les determinacions ambientals, el projecte haurà de preveure les mesures compensatòries indicades expressament a l'article 4 de les Normes Complementàries i Subsidiàries de Planejament, fent la reposició dels arbres que siguin llevats del seu lloc, si escau, a un altre espai que serveixi per a la reducció d'impacte paisatgístic com a conseqüència de l'ampliació de l'actual instal·lació.

Es recorda que:

-Segons l'informe del Departament d'Ecologia, Agricultura i Benestar Animal (12/12/2016) de l'Ajuntament de Palma, l'ordenança municipal del renou i les vibracions va entrar en vigor el 10 de gener de 2014, essent la legislació vigent actual per efectuar mesuraments de renous en el terme municipal de Palma. En aquesta ordenança s'han modificat els períodes de mesurament establerts en el RD 1367/2007, de 19 d'octubre i que desenvolupa en determinats aspectes la Llei estatal de Renou 37/2003, de 17 de novembre. Per tant, els períodes de mesurament que s'han de considerar són: període dia entre 8:00 i les 20:00 hores, període horabaixa entre 20:00 i les 23:00 i període de nit entre les 23:00 i les 8:00 hores del dia següent.

El segellat de l'abocador haurà de comptar amb l'autorització del Servei de Residus i Sòls Contaminats i tramitar la corresponent avaluació ambiental, si escau.

Palma, 13 de desembre de 2017

El presidente de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

